

На основу члана 38 став 1 тачка 4 Закона о локалној самоуправи ("Сл. лист ЦГ", број 002/18), члана 8 став 2 Закона о спомен-обиљежјима ("Службени лист Црне Горе", бр. 40/08 ,40/11 и 002/17) и члана 36 став 1 тачка 4 Статута Општине Херцег Нови ("Службени лист РЦГ - општински прописи", бр. 15/04, 32/05, 31/06, 14/07, „Службени лист Црне Горе - општински прописи", бр. 16/09, 16/11 и "Сл.лист ЦГ" бр.60/17), уз претходно прибављену сагласност Министарства културе Црне Горе, рјешење бр. УРІ-01-108/7 од 10.07.2018. године, Скупштина општине Херцег Нови, на сједници одржаној 24.07.2018. године донијела је

ПРОГРАМ

подизања спомен - обиљежја на територији Општине Херцег Нови за 2018. годину

Увод

Овим Програмом, у складу са Законом о спомен - обиљежјима, утврђују се спомен-обиљежја која ће се подићи на територији Општине Херцег Нови у 2018. години, односно измијенити, дорадити, измјестити и замијенити, начин и разлог подизања, опис симболичког значења као и други елементи неопходни за спровођење Програма.

Спомен - обиљежја из овог Програма доприносе трајном очувању вриједности утврђених Законом.

Члан 1

Планирани Програм постављања спомен обиљежја за 2018. годину садржи постављање сљедећих спомен - обиљежја:

- Споменика Мирку Комненовић,
- Спомен - плоче Јефту Ђ. Гојковићу,
- Спомен - плоче Зулфикару Зуку Џумхуру,
- Давања назива улици „ Улица Елизе Дуковић Ломбардић”.

Члан 2

1. Споменик Мирку Комненовићу (скулптура на каменом постолу са плочом на којој ће бити исписан сљедећи текст: "Мирко Коменовић (1870 – 1941) велики добротвор и начелник Општине Херцег Нови"), Херцег Нови, 2018.

Мирко Комненовић спада у истакнуте личности, чије дјело има посебан друштвени, економски, културни и историјски значај за Херцег Нови, како то предвиђа "Закон о спомен обиљежјима", што представља правни основ за постављање спомен обиљежја. Мирко Комненовић је рођен 21. септембра 1870. године у Херцег Новом у старој капетанској породици. У периоду од 1930. до

1941, Мирко Комненовић је био начелник Општине Херцег Нови и за то вријеме дао значајан допринос развоју града. У наведеном периоду посебна пажња је посвећивана изградњи нових и одржавању постојећих путева, уређењу водоводне и електричне мреже. За вријеме његовог мандата формирана је и ватрогасне чета у Херцег Новом, изграђена је жељезничка станица на Шкверу. Мирко Комненовић је заслужан за отварање Учитељске школе у Херцег Новом као и за побољшање услова рад у школи на Србини (у наведеном периоду је надограђен један спрат школе). Немјерљив је Комненовићев напор и ангажман у обогаћивању и уљепашавању парка хотела Бока егзотичним и ријетким биљкама. Мирко и Олга Комненовић су оставили велику задужбину свом граду. У њиховој кући се данас налази Музеј града Херцег-Новог.

2. Спомен - плоча Јефту Ђура Гојковић (спомен плоча са медаљонским ликом на којој ће писати: „ Јефто Ђ. Гојковић (1841-1922) заслужни начелник Општине Херцег Нови “), Херцег Нови, 2018.

Јефто Гојковић спада у истакнуте личности, чије дјело има посебан друштвени, културни, економски и историјски значај за Херцег Нови , како то предвиђа “Закон о спомен обиљежјима”, што представља правни основ за постављање спомен обиљежја. Јефто Гојковић је рођен 1841. године на Мокринама код Херцег Новог у трговачкој породици. Основну школу је изучио у Херцег Новом, а трговачку у Трсту. Врло рано се укључио у политички живот на Приморју. Јефто Гојковић је обављао дужност градоначелника Херцег Новог скоро 25 година (од 1877. до 1881, од 1891. до 1899, од 1905. до 1914). 1914. бива ухапшен од аустријских власти и интерниран у логор на острву Мамула заједно са другим угледним родољубима из Боке Которске. За вријеме његовог мандата Општина је повећала своју имовину, доживјела напредак у привреди, градњи путева и водовода. За вријеме мандата Јефта Гојковића 1878. од Државног ерара откупљене су градске зидине и околно припадајуће земљиште у корист Општине. Услијед велике новчане оскудице и потпуне стагнације привреде, 1894. године Гојковић обнавља иницијативу да се у Херцег Новом изгради касарна и официрски дом како би Општина од боравка војске у граду имала неке користи. Везано за ову изградњу иницира градњу колског пута од пристаништа до центра града и изградњу водовода са извора Бање-Дријенак. Краљ Никола га је одликовао Даниловим орденом III реда, а краљ Петар I орденом Белог орла. Носилац је и других одликовања.

3. Спомен - плоча Зулфикару Зуку Џумхуру (спомен- плоча са медаљонским ликом на којој ће бити исписан текст: „Зулфикар Зуко Џумхур (1920- 1989) писац и ходољуб“), Херцег Нови, 2018.

Зулфикар Зуко Џумхур спада у истакнуте личности, чије дјело има културни и историјски значај за Херцег Нови, како то предвиђа “Закон о спомен

обилежјима”, што представља правни основ за постављање спомен обилежја. Зулфикар Зуко Џумхур, путописац, сликар и карикатуриста рођен је у Коњицу 24. 9. 1920. године. Прве цртеже је објавио у Народној армији 1947. године, а од тада сарађује као карикатуриста и илустратор у Језу, Борби, Политици, Ослобођењу, ревији Данас, НИН-у као стални сарадник и уредник. Џумхурова свестрана даровитост и духовитост сјајно се изражавала у многим медијима, али најсублимније у цртежу, карикатури и у путопису.

“Нисам ни несавремен, ни немодеран, покушавам и успијевам да волим вријеме и адете у којима трајем и дурам, и које је и једино моје вријеме, моји тренуци, моји дани, моје године и мој драги вакат”, рекао је једном Зуко, којем је цијели свијет била домовина, а сав људски род његова породица.

Зуко Џумхур је скоро двије деценије живио и стварао у Херцег Новом. Посебан допринос афирмацији Херцег Новог дао је кроз своју емисију „Ходољубља“. У репортажама и текстовима које је објављивао у бројним часописима, често је помињао Херцег Нови. Сјећајући се доласка у Херцег Нови изјавио је: „ Дошао сам у Херцег Нови да проборавим неколико дана, а остао сам многе године!“ Зуко Џумхур је волио Херцег Нови за који је говорио: „ Постоје градови који вам држе душу, јер имају прошлост. Херцег Нови има и душу и историју.“ Зулфикар Зуко Џумхур је умро 27. новембра 1989. године у Херцег Новом, а сахрањен је 29. новембра, у родном Коњицу.

4. Спомен обилежје давање назива улици Улица Елизе Дуковић Ломбардић (преименовањем садашње Рисанске улице, у којој се налази палата задужбине Александар Дуковић са текстом који ће бити исписан на спомен обилежју: „Улица Елизе Дуковић Ломбардић“), Херцег Нови, 2018.

Елиза Дуковић Ломбардић спада у истакнуте личности, чије дјело има међународни историјски значај, како то предвиђа “Закон о спомен обилежјима”, што представља правни основ за постављање спомен обилежја. Најзначајније, могло би се рећи животно дјело Елизе Дуковић Ломбардић је установљавање фондације „Александар Дуковић“. Породице Дуковић и Ломбардић, које су међу најстаријим и најугледнијим у Херцег Новом и биле су везане за Трст, играле су значајну улогу у ослободилачким ратовима против Турака у XIX вијеку. Велимир Ломбардић, супруг Елизе Ломбардић, је знатним финансјским средствима помагао устанике у Босни и Херцеговини, и подржавао идеју уједињења Јужних Словена. Велимир и Елиза Ломбардић су након досељења из Трста дио живота провели у кући у Херцег Новом. Након смрти Велимира Ломбардића, 1907. године, његова супруга Елиза наслијеђује кућу и тестаментом сачињеним у Фиренци оснива Задужбину, дајући јој име свог покојног оца Александра Дуковића. У сврху школовања младих талената из Херцег Новог Елиза Ломбардић оставља Задужбини цијело своје имање, укључујући: 4 куће на Топлој са вртовима од 45.000 м², као и сувласничке дијелове у двије старе палате Дуковића у Трсту. Од задужбине Дуковића у Херцег Новом данас је остала само једна кућа и дио посједа. Остале куће које су се налазиле на посједу су срушене и на њиховом мјесту саграђене стамбене зграде. Преостала зграда задужбине Александар Дуковић, налази се у југоисточном дијелу Топле на потезу званом

Дуковина, на којем се налазило велико имање које је припадало овој истакнутој поморско-трговачкој породици. Кућа је настала у другој половини XIX вијека, 1888. године. Кућа је припадала Велимиру Ломбардићу и Елизи, рођеној Дуковић. Задужбина Дуковић је репрезентативан примјер профане архитектуре XIX вијека једноставне кубичне форме, са приземљем, два спрата и четвороводним кровом. Кућа је малтерисана са наглашеним угаоним пиластрима и хоризонталним кордон вијенцима. Испред куће се налази поплочано двориште са палмама, а задњи дио парцеле чине остаци великог посједа - терасасти вртови са каменим подзидом, са дрвећем и зеленилом. Задужбина А. Дуковића је непокретно културно добро. Елиза Дуковић Ломбардић, један је од најзначајнијих добротвора и задужбинара Херцег Новог.

Члан 3

Одговорно лице за подизање свих спомен-обилежја је Предсједник Општине Херцег Нови.

Средства за подизање свих спомен-обилежја обезбијеђује Општина Херцег Нови. Обвезник одржавања свих спомен-обилежја је Општина Херцег Нови.

Члан 4

Овај Програм ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Црне Горе - општински прописи“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ НОВИ

Број: 01-3/52-18

ПРЕДСЈЕДНИК

Херцег Нови 24.07.2018. године

Милош Биговић